

gamle møller, kan man altså godt tage dem ned og sætte nogle nye op. Vi oplever, at kommuner benytter sig af, at man kan tage en gammel mølle ned, og siger, at så skal der ikke være møller mere.

Og så skal vi endelig huske, at vindmøller jo altså kan pilles ned. Det er jo ikke et indgreb, som er fuldstændig uigenkaldeligt. Så vi vil gerne være med til at bevare og beskytte, og vi vil også gerne diskutere, at man naturligvis ikke skal placere vindmøller i de flotteste naturområder; men vi synes, vi skal have en nuanceret holdning til det.

Med hensyn til tilslutning og fælleseje mener jeg, det lyder meget positivt, at ministeren er indstillet på at udvide det antal andele, man kan have som privat. Det er faktisk også det, vi har lagt op til i vores forslag. Vi har ikke sat et bestemt antal kilowatt-timer på, men vi synes, at det umiddelbart lyder godt, at man kan komme op på 30.000 kWh pr. person.

Et andet punkt er det om bopælskriteriet, og det synes jeg ikke jeg hørte ministeren sige noget om. Vi har jo lagt op til, at man kan sige, at der skal være et flertal af ejere i lokalområdet, men andre må godt være med. Jeg synes ikke, jeg hørte noget fra ministeren, men andre har været inde på det. Jeg tror, at de ændringer, som vi netop taler om her, er utrolig vigtige: at der bliver flere andele og også sker en lempelse af bopælskriteriet. Det kan være det, der giver et nyt skub, ny energi, til, at vindmøllelavene kommer i gang igen, sådan at vi ser en opløstring fra den kant, som er helt, helt nødvendig. Selv om miljø- og energiministeren har lavet den aftale med elværkerne, anser vi det for helt nødvendigt, at de fællesejede møller og vindmøllelavene er med igen, og at der bliver en fornyet satsning med denne ansproing til flere andele.

Jeg vil gerne sige til De Konservative, som siger, at den målsætning, der er nu, står man ved, og at vi går videre osv.: Det synes vi nu ikke. Vi synes, at det her forslag netop vil være med til primært at sikre, at de målsætninger, der er vedtaget, også rent faktisk kan gennemføres. Og når fru Eva Møller taler om, at vindenergien kun er CO₂-neutral, så vil jeg gerne sige: Det er jo tanken, at vindenergien skal fortrænge den CO₂-producerende el.

Jeg tror, jeg har været inde på de væsentligste ting og de væsentligste svar til de enkelte ordførere. Jeg synes, det var rart at høre, at der var god opbakning fra Socialdemokratiet, fra Det

Radikale Venstre og fra Enhedslisten, og at Venstre faktisk også var positive over for en række punkter i vores forslag, så jeg ser frem til, at vi kan få en fortsat god debat om det, og at vi kan få en god forhandling om det, sådan at væsentlige dele af forslaget kan blive indarbejdet i de nye initiativer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Enerkipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 209: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Støtte- og kontaktpersonordning for sindslidende).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 21/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Det er jo et fremragende forslag, vi her skal til at førstebehandle. Det er et led i satspuljeaftalen, og jeg synes, det er glædeligt, at vi med forslaget her viderefører de meget gode intentioner, der blev startet i 1993 med storbypuljen, hvor man har set 18 projekter med gode resultater, og vi siden hen har kunnet konstatere, at 146 kommuner i dag har kontaktpersoner.

Der er for mig og Socialdemokratiet ingen som helst tvivl om, at det her er et meget stort skridt i den rigtige retning, så vi får givet et tilbud til de allersvageste, når vi taler om folk, der er sindslidende. Derfor vil jeg gøre det meget

kort og sige, at vi i Socialdemokratiet glæder os til at komme i gang med det arbejde her, og vi vil give forslaget en meget positiv og en meget hurtig behandling i udvalget.

Tove Fergo (V):

Det er, som den tidligere ordfører sagde, et forslag, der er kommet til på baggrund af satspuljeforhandlingerne, og derfor er det også et forslag, som Venstre kan støtte; men jeg vil dog alligevel på Venstres vegne gøre opmærksom på et par ting i forbindelse med forslaget.

For det første vil jeg sige, at det er godt, at der er en revisionsbestemmelse i forslaget.

Vi kan være lidt bekymrede over alle de mange personer, som den sindslidende skal være i kontakt med. Der er sagsbehandlere, der er socialrådgivere, der er psykologen, der er det psykiatriske distriktscenters personale, der er støtte- og kontaktpersoner osv. Der er en lang, lang række mennesker, som en sindslidende skal forholde sig til, som en sindslidende ligesom skal være udleveret til, og det kan vi godt se som lidt af et problem.

Vi håber meget på, at støtte- og kontaktordningen måske overflødiggør sig selv i det øjeblik, hvor vi får de rette bo- og behandlingstilbud til sindslidende. Så kunne det godt være, at de fik så rolige og stabile forhold, de allersvageste og dårligste sindslidende, at der ikke længere var behov for denne ambulancetjeneste, dette bindeled til verden omkring dem.

Men der er, så vidt jeg kan se, også en række juridiske problemer i forbindelse med forslaget. Hvilken ret har man som sindslidende til at sige nej tak til en støtte- og kontaktordning? Er det nogen sinde stillet som betingelse over for en sindslidende for at kunne få lov til at blive boende i sin lejlighed, at vedkommende skulle have en støtte- og kontaktperson? Det vil jeg i hvert fald stille spørgsmål om i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Hvad med tavshedspligt og videregivelse af oplysninger om den sindslidende? Er de retlige forhold omkring det fuldstændig afklaret, eller hvordan ser det ud? Det er også nogle spørgsmål, som jeg gerne vil have stillet i udvalget.

Der har også været talt om, at man kunne forestille sig, at støtte- og kontaktpersonerne også kunne være bistandsværger eller patienttrådgivere for de sindslidende. Der er også nogle afklaringsspørgsmål også vedrørende en slags værge; det er der også talt om at man kunne forestille sig støtte- og kontaktpersonen kun-

ne være for den sindslidende, en slags lavvær-gemål. Hvordan forholder det sig? Er det noget, man bare kan gøre, når vi nu vedtager – for det gør vi jo – dette lovforslag? Eller er det noget, der skal afklares i anden sammenhæng? Det har jeg behov for at få at vide.

Og hvordan er forholdene for støtte- og kontaktpersonerne, hvis de sindslidende, deres klienter eller patienter, eller hvad man nu vil kalde dem, er indlagt i længere tid på hospital? Hvad skal de beskæftige sig med i den periode? Skal de så udføre andre opgaver for kommunen – hvis de altså er ansat i kommunen – eller hvordan vil det forholde sig?

Jeg synes, der er en lang, lang række problemer i det. Vi støtter selvfølgelig lovforslaget og stemmer for det, men jeg synes alligevel, der er en lang række problemer, som vi er nødsaget til at få afklaret i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Karen Højte Jensen (KF):

Det foreliggende lovforslag er jo forhandlet på plads af partierne bag satsreguleringspuljen. I den konservative folketingsgruppe har vi arbejdet for, at vi fik en permanent støtte- og kontaktpersonordning, og derfor er det meget tilfredsstillende for os, at der er enighed om det.

Men jeg vil gerne sige, at dette her jo ikke er en nem opgave – jeg tror endda, det er en meget vanskelig opgave at få taget hånd om de allersvageste sindslidende – men det er en meget betydningsfuld opgave.

Jeg er enig i, som det fremgår af bemærkningerne, at man også skal have en supervision og en hjælp og en art uddannelse til de personer, som skal tage sig af denne her meget vanskelige opgave.

Jeg tror, der er behov for, at vi følger udviklingen meget nøje og måske også får justeret den på et senere tidspunkt. Men vi kan fuldt ud støtte det foreliggende forslag.

Villy Søvnal (SF):

Dette lovforslag tilhører den kategori, der er enkelt i sit indhold og alligevel svært at få udført, ikke fordi lovforslaget er dårligt skrevet, men fordi det er et svært område, vi har med at gøre.

Vi kender til støtte- og kontaktpersonordningerne, som de er beskrevet i bemærkningerne, vi kender også rapporten om det nordjyske forsøg, og af de hidtidige erfaringer kan man efter SF's opfattelse udlede, at der er en del proble-

mer, som vi er nødt til at gennemtænke, før kommunerne går i gang, for der er ingen tvivl om, at kommunerne skal i gang.

Der er heller ingen tvivl om, at denne ordning skal gå ud over den kendte, baseret på frivilligt niveau; mest kendt er Sind-ordningen. Vi laver nu et forslag til de allersvageste.

Først og fremmest er der de etiske problemer. Som det fremgår af bemærkningerne, skal den sindslidende være indforstået med at få en støtte- og kontaktperson; men hvordan får man den første kontakt, som kan få som konsekvens, at støtte- og kontaktpersonen rent faktisk kan bringe sig i den situation, at der kan ydes et tilbud? Eller sagt på en anden måde: Hvordan sikrer man på den ene side respekten for et nej og på den anden side at få etableret kontakten med den syge? Og hvad er betydningen af et ja eller nej?

Så kommer man over dørrinet: Hvor går så den etiske grænse for, hvad man må blande sig i? Må man rydde op, fjerne gammel mad, sørge for, at ituslåede vinduer repareres osv., osv.?

Og frivilligheden? Hvad hvis boligselskabet stiller som en forudsætning for, at den sindslidende kan blive boende, at den pågældende får en støtte- og kontaktperson?

Og endelig: Hvordan sikrer vi, at brugerne får et kvalitetstilbud?

Men der er også en anden side, nemlig det menneske, som skal arbejde som støtte- og kontaktperson. Det er et arbejde, som kræver massiv opbakning fra kommunens side i form af supervision som noget helt naturligt. Det er et arbejde, hvor man bruger sig selv som menneske for at få kontakt med et andet menneske, og derfor er det helt afgørende, at man kan få professionel hjælp, så man ikke bliver brændt ud.

Det er også afgørende, at kommunerne gør det klart, inden for hvilke rammer arbejdet kan udføres, og til stadighed bakker op om de forslag og beslutninger, der herefter måtte blive truffet.

Som eksempel kan nævnes, at støtte- og kontaktpersonen får den sindslidende overtalt til at flytte til en anden bolig. Mødes man så af en ufleksibel kommune, der ikke vil være med til at gennemføre beslutningen, kan det gå gruelig galt både i forhold til den sindslidende, men også for støtte- og kontaktpersonens mulighed for fortsat at fungere.

Jeg skal sige, at vi i sagens natur støtter forslaget, som er en del af satspuljeforliget. Disse betragtninger er ikke fremført for at kritisere

forslaget, men bare for at sige, at vi bevæger os i et område, som er svært, og netop derfor er det vigtigt at få begyndt rigtigt.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Da vores ordfører på dette område ikke er til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Det er et godt lovforslag, der anviser løsningsforslag på det store behov, der er for opsøgende arbejde blandt alvorligt sindslidende.

Det anføres i bemærkningerne, at nøgleordet for støtte- og kontaktpersonordningen er tid og tålmodighed. Det er en særdeles vigtig indgangsvinkel til dette særlig krævende kontaktarbejde. Det er en vigtig erkendelse, at man først og fremmest må skabe en tillid og positiv kontakt til den sindslidende, og at tid og tålmodighed er nøgleordene frem for effektivitet og synlige resultater her og nu. Den går slet ikke over for disse mennesker, der har en isoleret og ensom tilværelse.

Som det også var inde i forespørgselsdebatten om psykiatri, er der et stort behov for en særlig og målrettet indsats over for denne gruppe, der ikke kan stå frem og tale for sig selv. Indsatsen har indtil nu overordnet set ikke været noget at prale af. Derfor er lovforslaget med tilhørende bemærkninger et vigtigt skridt fremad.

De generelle bemærkninger fremhæver ud over tid og tålmodighed, at der skal være en kombineret indsats, hvor den frivillige støtte- og kontaktperson udgør et supplement til professionel hjælp. Dette er for os en vigtig præcisering, idet vi ikke finder det heldigt, hvis man igangsætter opsøgende arbejde alene med frivillige ud fra økonomiske hensyn.

Vi vil også i den forbindelse problematisere, om det er realistisk, at hver støtte- og kontaktperson kan have ansvaret for 10 personer. Af hensyn til at bevare et korps af veluddannede personer og frivillige er det vigtigt, at der ydes supervision og kursusvirksomhed over for den gruppe, der arbejder i felten, da det er et meget ensomt og krævende arbejde, hvor man skal have mulighed for at læsse af.

Vi vil også fremhæve, at flere af hørings svarene ikke finder det realistisk, at prisen pr. støtte- og kontaktperson skulle være 200.000 kr. pr. år. 250.000 kr. er nok mere realistisk.

Desuden præciserer bemærkningerne, at tilbuddet skal gives i dialog med den sindslidende og på dennes præmisser, og det finder vi er en meget væsentlig forudsætning for det kommende arbejde.

Det er et godt lovforslag, men er det en bunden opgave, at kommuner og amter afsætter de nødvendige midler, eller skal reglen om, at kommunen kan tilbyde, forstås bogstaveligt, således at det er op til den enkelte kommune at afsætte de nødvendige ressourcer? Hvad med de bykommuner, der har den største opgave i denne forbindelse? Vi går ud fra, at der er en acceptabel udligningsordning for dem, og det er spørgsmål, der må afklares i udvalgsarbejdet.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet synes, at det er et utrolig godt lovforslag, som socialministeren her har fremsat. Det er en opfølgning af nogle af de mange debatter, vi har haft, om en udbygning af systemet, og vi kan 100 pct. tilslutte os det.

Vi synes, det er en god idé, at man får denne ordning med støtte- og kontaktpersoner som et supplement til de andre tilbud, der er, og at man på den måde får udbygget og styrket indsatsen for de sindslidende.

Vi synes, det er en god idé, at man på den måde prøver at opnå en social kontakt, altså lidt à la en ven, der kigger forbi i ny og næ og ser, hvordan det hele står til. I den forbindelse er det utrolig vigtigt, som det også bliver præciseret i forslaget, at ordningen skal være på den sindslidendes præmisser. Altså hvis man ikke ønsker besøg, så skal man heller ikke have besøg, og et langt stykke hen ad vejen skal man lytte til, hvad det er, den sindslidende ønsker, og også med hensyn til frekvensen af besøgene osv. Det er også godt, at de, der bliver udpeget eller udtaget, om man vil, til at være støtte- og kontaktpersoner, får opbakning i form af både kursus og af, at der er nogle, som hele tiden står bag dem.

Det, der er det gode ved det her, er jo, at efter omlægningerne på hele dette område er der stadig flere af de sindslidende, som bor for sig selv i egen bolig, og dér er det utrolig vigtigt, at man får samlet den sindslidende op og får forebygget, at vedkommende bliver så syg, at det er nødvendigt med en indlæggelse igen. Derfor er det alle tiders, at man laver denne ordning.

Men jeg synes, der er noget, man har glemt eller i hvert fald kommer for nemt hen over, og det er den ordning, som man har lavet i hvert fald i hovedstadsområdet, nemlig den såkaldte ambulancetjeneste, hvor de sindslidende, hvis de er på vej til at få det værre, har mulighed for at ringe og sige: Nu synes jeg ikke, jeg har det så godt længere. Så kan man allerede dér nå at få

dem samlet op, sådan at en senere indlæggelse bliver overflødig.

Men som sagt støtter vi lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Da mit partis ordfører, hr. Peter Duetoft, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre CD's synspunkter:

Også i CD synes vi, det er et utrolig godt lovforslag, socialministeren har fremsat. Vi håber, at vi hermed får en god ordning, der ikke er alt for firkantet, men fleksibel, og vi håber også i CD, at hvis der skulle være nogen problemer med lovforslagets intentioner, kan vi se på nogle småjusteringer.

Jeg skal også på Det Radikale Venstres vegne give tilslutning til forslaget og alt i alt til en positiv udvalgsbehandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg takker for den meget brede tilslutning til forslaget. Det er jo et godt eksempel på, at vi er begyndt at bruge pengene fra satspuljen til egentlig lovgivning og ikke kun til forsøg, sådan at vi får sat nogle solide, varige spor takket være de penge, vi hvert år har at fordele til det sociale område. Det er også et godt eksempel på, at vi først foretager en række forsøg, og på baggrund af de erfaringer, vi gør os, laver vi lovgivningen, så vi altså ikke laver lovgivning ud i den blå luft.

Der er lavet en række meget omfattende og grundige forsøg, netop når det drejer sig om støtte- og kontaktpersoner. Der har været en følgegruppe, og der er lavet meget gedigne evalueringsrapporter over de forsøg. Det vil altså sige, at vi nu har et meget solidt grundlag for den lovgivning at gå i gang med, og derfor mener jeg også, at vi har et godt udgangspunkt for at besvare nogle af de socialpolitiske spørgsmål, som fru Tove Fergo og hr. Villy Søvnald rejste på baggrund af lovforslaget.

Jeg vil ikke begynde at gå ind i besvarelsen af de enkelte spørgsmål, for det synes jeg ikke tiden er til her, men det vil jo egne sig glimrende til udvalgsarbejdet, og det er klart, at det er den slags ting, vi skal behandle og præcisere, når vi engang skal skrive betænkning til lovforslaget. I den skal vi sørge for at få afklaret de spørgsmål, der blev rejst.

Så vil jeg sige, at med hensyn til tvang og tavshedspligt er der for mig at se overhovedet ikke noget problem. Der bliver ikke på nogen måde tale om tvang, men hvordan vi nærmere

skal afgrænse det, vil jeg afvente under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Valg af 2 medlemmer til det rådgivende repræsentantskab for Færøernes Realkreditinstitut.

Formanden:

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:
en gruppe på 95 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Centrum-Demokraterne;
en gruppe på 83 medlemmer: Venstre, Det Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti.

Valgt blev:

Hans Jørgen Jensen (S) og
Christian Mejdahl (V)

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 12. marts 1996 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 19.31
